

Vážená pani poslankyňa, vážený pán poslanec,

Nastal čas, kedy zodpovednosť za zdravie ľudí ostáva už len vo vašich rukách. Obraciame sa na vás preto v mene iniciatívy Stop hazardu so zdravím s prosbou o racionálny a zodpovedný prístup k rozhodovaniu o budúcnosti Slovenska krvácajúceho zdravotníctvu a zdravotníkom, ktorí melú z posledného. Píšeme vám v mene pacientov, ktorí čoraz viac doplácajú na zníženú kvalitu a dostupnosť zdravotnej starostlivosti. Žiadame vás o to v mene desiatok tisíc zdravotníckych pracovníkov, ktorí tvoria približne 80% poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, veľkej časti slovenských pacientov, ako aj viac ako 100 tisíc ľudí, ktorí nás za tri týždne podporili svojim hlasom v internetovom hlasovaní.

Hazard so zdravím nás všetkých je potrebné zastaviť tu, na pôde NR SR, a teraz, počas hlasovania o návrhu štátneho rozpočtu na rok 2021. Je to našou poslednou šancou na navýšenie rozpočtu pre zdravotníctvo v budúcom roku a zabezpečenie jeho normálneho fungovania a poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Signatári iniciatívy Stop hazardu so zdravím využili všetky možnosti na dialóg s predstaviteľmi kompetentných rezortov a vlády, žiaľ, narazili sme na stenu ignorancie, aká v novodobej histórii Slovenska nemá obdobu. Napriek mnohým apelom, systémové zmeny nie sú pripravované v spolupráci s nami, so zástupcami odbornej verejnosti. Rovnako rozpočet na rok 2021 bol schválený vládou bez akejkolvek odbornej diskusie.

Už dlhodobo upozorňujeme, že slovenské zdravotníctvo roky funguje v núdzovom stave. V dôsledku aktuálnej situácie s pandemiou nového koronavírusu sa však tento stav mení na krízový. Napriek všetkému sme aj teraz, v čase pandémie dokázali, že zdravotníctvo a zdravotníci sú schopní sa vysporiadať s ťažkými situáciami a prinášať hodnotu pre pacientov a celú spoločnosť.

Dokedy však bude možné takto fungovať? Bez stabilného financovania a systémových zmien to už v krátkom čase nemusí byť možné. Preto dnes, viac ako kedykoľvek predtým, slovenské zdravotníctvo potrebuje aj vašu podporu a pomoc.

Ako prvý a najdôležitejší krok v tomto smere iniciatíva Stop hazardu so zdravím považuje zabezpečenie stabilného a udržateľného financovania zdravotníctva zohľadneného v pripravovanom rozpočte verejnej správy na rok 2021 - 2023. Ten však túto podmienku nespĺňa. Návrh rozpočtu, žiaľ, vychádza z viacerých mylných predpokladov, ktoré predstavujú vážne ohrozenie fungovania zdravotníctva v budúcom roku.

Vychádza napríklad z nadhodnotených príjmov od ekonomicky aktívnych občanov, pri ktorých nie je dostatočne zohľadnený vplyv pandémie (nezamestnanosť, výpadky na odvodoch). Aj pri tomto nadhodnotenom odhade je plánovaný nárast príjmov v zdravotníctve len 3,48% a v roku 2022 len 1,97%. Argument, že platba štátu narastie o 25,8% oproti roku 2020 neobstojí, keďže doposiaľ bola táto platba extrémne nízka, a to len na úrovni 3,1% z vymeriavacieho základu, čo predstavovalo necelých 32 eur na jedného poistenca štátu mesačne. Je to historicky najnižšia suma od roku 2007. Po novom to má byť 39 eur. Na porovnanie, v susednej Českej republike od januára 2021 bude štát za svojich poistencov platiť vyše 66 eur, čo je takmer dvojnásobok.

Rast výdavkov na zdravotníctvo je plánovaný vo výške 4,4%, čo nestačí ani na krytie prirodzeného a každoročného nárastu súvisiaceho so starnutím populácie, infláciou a rastom miezd. Prostriedky potrebné na investície, zvýšenie kvality a hodnoty pre pacienta v rozpočte nie sú. Alebo sú podmienené nereálnymi a nevykonateľnými úspornými opatreniami, ktoré zlyhali už v predchádzajúcich rokoch.

Napriek tomu je v rozpočte rezerva na negatívne vplyvy pandémie vo výške 1,04 mld. EUR a prostriedky vyčlenené len pre štátne nemocnice vo výške 223 mil. EUR. Svedkami takýchto opatrení, v podobe

nesystémového, netransparentného selektívneho dofinancovania vybraných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti sme už pritom boli v minulosti a vieme, že ich prínos bol nulový. Práve naopak aj tieto kroky prispeli k tomu, že sa dnes naše zdravotníctvo nachádza na okraj priepasti.

Aj preto iniciatíva Stop hazardu so zdravím prichádza s návrhom na stabilné a transparentné financovanie zdravotníctva, a to prostredníctvom navýšenia platby za poistencov štátu na úroveň 5% vymeriavacieho základu, tzn. priemernej mzdy spred 2 rokov. Nie je to žiadny experiment, ale návrat k overenému modelu financovania. Ide o konkrétny a realizovateľný návrh, ktorý má potenciál priniesť zlepšenie slovenského zdravotníctva v ďalšom období.

Úroveň 5% platby za poistenca štátu predstavuje 54,6 eur, čo je stále o vyše 11 eur menej, ako v ČR. Zároveň táto suma predstavuje približne 450 mil. eur, teda necelú polovicu rezervných zdrojov vyčlenených na zdravotníctvo. Tieto zdroje však budú distribuované v systéme najspravodlivejším možným spôsobom – budú sledovať potreby pacienta, nie záujmy jednotlivých subjektov pôsobiacich v zdravotníctve. Tento krok pritom nijakým spôsobom neobmedzuje realizáciu akýchkoľvek ďalších strategických rozhodnutí vlády v slovenskom zdravotníctve – hodnota za peniaze, revízia výdavkov a i.

Požiadavka Iniciatívy Stop hazardu so zdravím na zvýšenie platby za poistenca štátu na úroveň 5% z priemernej mzdy, smeruje k jednému spoločnému cieľu – zabezpečiť dostupnú zdravotnú starostlivosť teraz, a v ďalšom období pre všetkých obyvateľov Slovenska. Aby každý z nás dostal kvalitnú zdravotnú starostlivosť vtedy, keď ju bude potrebovať.

Zároveň signatári iniciatívy ponúkajú aktívnu pomoc pri potrebných systémových zmenách, ktoré prinesú ďalšiu konkrétnu hodnotu pre pacienta. Stabilné financovanie, spolupráca a odborná diskusia s kompetentnými sú však kľúčovou podmienkou na ich realizáciu.

O iniciatíve Stop hazardu so zdravím:

Signatármi iniciatívy sú organizácie, ktoré spoločne zastupujú **viac ako 80% poskytovateľov zdravotnej starostlivosti**. Ide o asociácie, stavovské organizácie zastupujúce lekárov, zdravotné sestry, pôrodné asistentky a medicínsko-technických pracovníkov, zdravotné poisťovne Dôvera a Union, ale aj väčšinu pacientov prostredníctvom kľúčových pacientskych organizácií na Slovensku. Požiadavky iniciatívy Stop hazardu so zdravím podporilo v internetovej ankete za necelý mesiac už vyše **viac ako 100.000 občanov Slovenska**.

Signatári Iniciatívy Stop hazardu so zdravím:

Asociácia na ochranu práv pacientov: členmi AOPP je 48 pacientskych organizácií zastupujúcich pacientov s chronickými ochoreniami z celého Slovenska. AOPP je však zameraná na ochranu a pomoc všetkým pacientom na Slovensku.

OZ Slovenský pacient: vzdelávacia pacientska platforma s mesačnou čítanosťou 300 tisíc unikátnych užívateľov mesačne. Dlhodobo sa venuje zvyšovaniu zdravotnej gramotnosti, uplatneniu behaviorálnych princípov v zdravotníctve, ako aj bezpečnosti pacientov a vykonateľnosti a zrozumiteľnosti štandardných postupov pre pacientov.

Zväz ambulantných poskytovateľov: združuje takmer 2 tisíc poskytovateľov ambulantnej zdravotnej starostlivosti za účelom presadzovania ich oprávnených spoločenských, ekonomických, zamestnávateľských a odborných záujmov.

Asociácia súkromných lekárov SR: združuje viac ako 3 tisíc subjektov, ambulantných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, v segmentoch všeobecných lekárov pre dospelých, všeobecných lekárov pre

deti a dorast, gynekológov, poskytovateľov špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti, SVALZ-ových pracovísk, polikliník a poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v oblasti ADOS.

Asociácia nemocníc Slovenska: združuje 75 nemocníc, ktoré zamestnávajú viac, ako 25 tisíc zdravotníckych pracovníkov.

Union zdravotná poisťovňa: poskytuje verejné zdravotné poistenie a služby pre 580 tisíc poistencov, vrátane približne 370 tisíc poistencov štátu. Spolupracuje s takmer 11,5 tisíc zmluvnými poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti na Slovensku.

Dôvera zdravotná poisťovňa: poskytuje verejné zdravotné poistenie a služby pre viac ako 1,6 mil. poistencov, vrátane približne 1 mil. poistencov štátu. Spolupracuje s 11,5 tisíc zmluvnými poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti na Slovensku.

Slovenská asociácia jednodňovej chirurgie: zastupuje 43 poskytovateľov jednodňovej zdravotnej starostlivosti vo všetkých medicínskych odborov, ktorí zamestnávajú približne 1200 lekárov a zdravotných sestier.

Asociácia slovenských kúpeľov: zastupuje 25 kúpeľných podnikov na Slovensku s lôžkovou kapacitou 10,5 tisíc lôžok.

Asociácia neštátnych zdravotníckych zariadení ADOS v SR: združuje neštátne zdravotnícke zariadenia domácej ošetrovateľskej starostlivosti, ktoré poskytujú starostlivosť viac ako 1500 pacientom a ich rodinám mesačne.

Slovenská komora medicínsko - technických pracovníkov: má v súčasnosti v evidencii takmer 19,5 tisíc zdravotníckych pracovníkov, z čoho je 3 748 členov komory.

Slovenská komora ortopedických technikov: združuje a zastupuje 236 členov - ortopedických technikov.

Slovenská komora zubných lekárov: združuje viac ako 2 tisíc zubných lekárov, pracujúcich v ambulanciách a nemocniciach po celom Slovensku.

Asociácia dopravnej zdravotnej služby: združuje 227 ambulancií dopravných zdravotných služieb na Slovensku.

Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek (SK SaPA): je samosprávna stavovská organizácia s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorá združuje 40 tisíc sestier a pôrodných asistentiek v rámci 55 regionálnych komôr a 18 odborných sekcií.

Slovenská lekárska únia špecialistov: profesijné združenie súkromných ambulantných zdravotníckych zariadení, združuje lekárov – špecialistov.

Slovenská lekárska komora: zastupuje na dobrovoľnej báze všetkých lekárov pôsobiacich v slovenskom zdravotníctve.

Asociácia polikliník a zdravotníckych zariadení: združuje vyše 20 polikliník a zdravotníckych zariadení po celom Slovensku.